

Sekretariat
for rammeaftaler

Spørgeskema

Den centrale udmelding for borgere med svære spiseforstyrrelser

National koordination – Socialstyrelsen

INDLEDENDE OPLYSNINGER

FRIST FOR FREMSENDELSE AF BESVARELSE:

Senest 19. februar 2016

BESVARELSEN SENDES TIL:

Rammeaftalesekretariatet

E-mail: rammeaftalesekretariat@aalborg.dk

NB!:

Besvarelsen bedes fremsendt:

- i word-format
- med angivelse af kommunens navn i dokumentets filnavn
- som én samlet koordineret besvarelse per kommune

SPØRGSMÅL TIL BESVARELSEN KAN RETTES TIL:

Rammeaftalesekretariatet

Charlotte Søndergaard Andersen

csa@aalborg.dk

9931 1575

OPBYGNING AF SKEMA TIL INDBERETNING

- **Den centrale udmelding omfatter børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser. Da målgruppen håndteres af to områder, der er underlagt forskellige rammer, tilgange og udfordringer, er spørgeskemaet opbygget, så hvert spørgsmål skal besvares separat for henholdsvis børn/unge og voksne. Besvarelserne skal samles, således at der fremsendes én samlet besvarelse per kommune.**
- **Spørgeskemaet består af 4 spørgsmålstemaer samt 1 bilag med vejledende bemærkninger til spørgsmålene i skemaet**
Spørgsmålstemaerne vedrører:
  1. Målgruppen
  2. Højt specialiserede indsatser og tilbud
  3. Udfordringer på området
  4. Samarbejde, tilrettelæggelse og koordination
- **Det anbefales at danne sig et overblik over hver af de 4 spørgsmålstemaer og indholdet i bilaget før besvarelsen påbegyndes**
- **Kommunen bedes, hvor det er relevant, uddybe besvarelsen med eksempler eller lignende i de bemærkningsfelter, der er under hvert spørgsmål.**

KONTAKTOPLYSNINGER

BESVARELSEN ER FORETAGET FOR: (ANGIV KOMMUNENS NAVN)

Hjørring Kommune

BESVARELSEN ER FORETAGET AF:

Udfylder af skemaet: Inga Larsen (voksenområdet) og Winni Vandkrog (børn og unge)

E-mail: inga.larsen@hjoerring.dk

Tlf. nr.: 7233 5079

E-mail: winni.vandkrog@hjoerring.dk

Tlf. nr.: 7233 3591

ANSVARLIG FOR BESVARELSEN

Ansvarlig: Pia Skaarup (voksenområdet) og Anette Stevn Jensen (børn og unge)

E-mail: pia.skaarup@hjoerring.dk og anette.stevn.jensen@hjoerring.dk

Tlf. nr.: 7233 3805 og 7233 5061

INDLEDNING

Kommunalbestyrelserne modtog den 2. november 2015 en central udmelding fra Socialstyrelsen om målgruppen børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser, som har behov for en højt specialiseret rehabiliteringsindsats på det sociale område. Socialstyrelsens udmelding har til formål at sikre den nødvendige koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud i forhold til målgruppen.

Kommunalbestyrelserne og Regionsrådet i Nordjylland skal i fællesskab afrapportere til Socialstyrelsen på spørgsmålene i den centrale udmelding. Afrapporteringen skal indgå som en selvstændig del af den årlige rammeaftale for social og specialundervisningsområdet i Nordjylland. Kommunernes svar på nærværende spørgeskema udgør det væsentligste datagrundlag for afrapporteringen til Socialstyrelsen. Det er Den Administrative Styregruppe (DAS) for social- og specialundervisningsområdet, der koordinerer den fælles afrapportering for de nordjyske kommuner.

1. MÅLGRUPPEN

I den centrale udmelding er en spiseforstyrrelse afgrænset til anorexia nervosa (anoreksi) og bulimia nervosa (bulimi) både i typiske og atypiske former. Målgruppen af borgere med **svære spiseforstyrrelser** afgrænses ud fra en række sundhedsfaglige kriterier kombineret med borgernes funktionsevnenedsættelse og behov for en højt specialiseret social rehabiliteringsindsats.

En borger med en svær spiseforstyrrelse defineres som en borger, der har en grad 3, 4 og 5 jf. bilag 1, hvor Sundhedsstyrelsens vejledende kriterier for behandlingsindsatsen illustreres. Borgere med en grad 3, 4 og 5 kan både være indlagte, gå i (intensiv) ambulant behandling, eller være blevet udskrevet fra behandling i den regionale psykiatri og være blevet overdraget til egen læge. Borgere med svære spiseforstyrrelser har endvidere ofte har en psykisk komorbiditet, som kan være med til at komplicere deres rehabiliteringsforløb.

Målgruppen SKAL have behov for en højt specialiseret social rehabiliterende indsats. Behovet for en højt specialiseret social rehabiliteringsindsats vurderes på baggrund af omfanget og typen af funktionsevne-nedsættelser samt sværhedsgraden og kombinationen af de forskellige funktionsevnenedsættelser. Den centrale udmelding oplister en række funktionsevnenedsættelser, som er afgørende for, om borgere med svære spiseforstyrrelser har behov for en højt specialiseret rehabiliteringsindsats på det sociale område, og dermed falder inden for målgruppen. Før besvarelsen af spørgsmål 1a er det således vigtigt at orientere sig i disse tabeller, som er baseret på temaerne i henholdsvis ICS for børn og unge og Voksenudredningsmetoden (VUM) for voksne (tabel 1 og 2 på hhv. side 8 og 9 i den centrale udmelding).

Borgere med følgende problemstillinger er **ikke** omfattet af målgruppen i den centrale udmelding:

- Borgere med en kombination af svære spiseforstyrrelser og infantil autisme, atypisk autisme eller en gennemgribende udviklingsforstyrrelse inden for autismspektret
  - Bemærk, at borgere med svære spiseforstyrrelser og **mildere former for autisme ER omfattet af målgruppen** – det kan eks. være Aspergers Syndrom
- Borgere der lider af tvangsoverspisning (Binge Eating Disorder, BED).

1a. Hvor mange borgere med både svære spiseforstyrrelser og behov for højt specialiseret rehabilitering på det sociale område, skønnes der aktuelt samlet set at være i kommunen?

Angiv antal borgere i målgruppen i 2014 og 2015, som har behov for en højt specialiseret rehabiliteringsindsats på det sociale område. Både nytilkomne og eksisterende borgere, skal medregnes (såfremt det vurderes at der er et behov for en rehabiliterende indsats/tilbud på højt specialiseret niveau i indeværende år).

- For afgrænsning af børn og unge under 18 år henvises til ovenstående målgruppebeskrivelse og tabel 1 i den centrale udmelding
- For afgrænsning af voksne i målgruppen henvises til ovenstående målgruppebeskrivelse og tabel 2 i den centrale udmelding

Antal børn og unge i målgruppen (under 18 år)	
2014	0
2015	0

Eventuelle bemærkninger: Hjørring kommune har haft 2 børn og unge med spiseforstyrrelser i 2014 og 3 i 2015, men det har ikke været svære spiseforstyrrelser, og hovedproblemstillingen har haft været andre psykiatriske diagnoser. Behandlingen har derfor foregået i regi af børnepsykiatrisk afdeling, hvor de har fået støtte, specialpædagogisk vejledning og psykolog samtaler.

Antal voksne i målgruppen (18 år og derover)	
2014	1
2015	1

Eventuelle bemærkninger: Borger er fraflyttet kommunen i 2015

2. HØJT SPECIALISEREDE INDSATSER OG TILBUD

2a: Hvilke højt specialiserede rehabiliterende døgn- og botilbud har kommunen anvendt til målgruppen i 2014 og 2015?

I det nedenstående skal der angives tilbudsnavn, driftsherre og paragraf for relevante tilbud for børn, unge og voksne (både kommunale, regionale og private tilbud – både i og udenfor Nordjylland). Der **skal udelukkende** angives **opholdssteder, døgninstitutioner og botilbud**.

Endvidere angives for hvert tilbud hvilke indsatser (én eller flere), der benyttes herunder:

- Netværksintervention, måltidsstøtte, motion og genoptræning, træning af dagligdagskompetencer, træning af psykologiske kompetencer, træning af sociale kompetencer, fritidsaktiviteter, botilbud og beskæftigelses- eller uddannelsesrettet indsats.

Endvidere følgende indsatser særligt for børn og unge med svære spiseforstyrrelser:

- Familieintervention, anbringelsessted og skolerettet indsats

Tilbud til Børn og Unge (under 18 år) med svære spiseforstyrrelser:

Tilbudsnavn	Driftsherre	Indsatser (med udgangspunkt i de nævnte indsatser ovenfor)	Paragraf

Eventuelle bemærkninger:

Hvorfor er ovenstående tilbud højt specialiseret?

Tilbud til voksne (18 år og derover) med svære spiseforstyrrelser:

Tilbudsnavn	Driftsherre	Indsatser (med udgangspunkt i de nævnte indsatser ovenfor)	Paragraf
Eventuelle bemærkninger: Der er ikke anvendt botilbud			

Hvorfor er ovenstående tilbud højt specialiseret?

2b: Hvilke højt specialiserede matrikelløse rehabiliteringsindsatser på det sociale område har kommunen anvendt til målgruppen i 2014 og 2015?

En matrikelløs indsats er en højt specialiseret social rehabiliteringsindsats individuelt tilrettelagt for den enkelte borger og sammensat af delindsatser med udgangspunkt i borgerens behov og ønsker. De højt specialiserede sociale delindsatser kan leveres af kommunen selv, af udkørende teams eller som ambulante ydelser, eller en kombination heraf.

Nedenfor bedes kommunen angive, hvilke indsatstyper kommunen har anvendt i 2014 og 2015 i forbindelse med matrikelløse indsatser til målgruppen. Man skal udelukkede angive indsatser der er højt specialiserede. For hver indsatstype bedes kommunen angive: et skøn over antallet af borgere som har modtaget indsatsen, hvem der leverer indsatsen, paragraf samt om muligt hvilke kompetencer og uddannelser, der anvendes i indsatsen.

Børn og unge (under 18 år) med svære spiseforstyrrelser:

Indsatsstype	Skøn over antal børn/unge der har modtaget indsatsen i henholdsvis 2014 eller 2015		Hvilken driftsherre/tilbud leverede indsatsen?	Efter hvilken paragraf blev indsatsen leveret?	Beskriv hvilke relevante kompetencer og uddannelser, der er anvendt i indsatsen? (jf. den centrale udmeldings bilag 1)
	2014	2015			
Netværksintervention					
Måltidsstøtte					
Motion og genoptræning					
Træning af dagligdagskompetencer					
Træning af psykologiske kompetencer					
Træning af sociale kompetencer					
Fritidsaktiviteter					
Botilbud					
Beskæftigelses- eller uddannelsesrettet indsats					
Familieintervention					
Anbringelsessteder					
Skolerettet indsats					
Andet (angiv andre typer af indsætter, som kommunen anvender i rækkerne nedenfor)					
Evt. bemærkninger:					

Angiv minimum et eksempel på, hvordan kommunen sammensætter et sammenhængende forløb ved hjælp af matrikelløse eller udkørende indsætter til den enkelte borger inden for målgruppen børn og unge med svære spiseforstyrrelser og med behov for højt specialiserede rehabiliteringsindsætter på det sociale område.

Voksne (18 år og derover) med svære spiseforstyrrelser:

Indsatsstype	Skøn over antal voksne der har modtaget indsatsen i henholdsvis 2014 eller 2015		Hvilken driftsherre/ tilbud leverede indsatsen?	Efter hvilken paragraf blev indsatsen leveret?	Beskriv hvilke relevante kompetencer og uddannelser, der er anvendt i indsatsen? (jf. den centrale udmeldings bilag 1)
	2014	2015			
Netværksintervention					
Måltidsstøtte		X			Socialrådgiveruddannet bostøtte-medarbejder. Iværksat og udført i samarbejde med behandlingspsykiatrien
Motion og genoptræning		X			=
Træning af dagligdagskompetencer					
Træning af psykologiske kompetencer					
Træning af sociale kompetencer					
Fritidsaktiviteter					
Beskæftigelses- eller uddannelsesrettet indsats					
Støttende samtaler		X			=
Andet (angiv andre typer af indsatser, som kommunen anvender i rækkerne nedenfor)					
Evt. bemærkninger: Borgeren har i løbet 2015 modtaget bostøtte i 45,5 time pr. uge. Bostøtten er givet af privat firma, købt af Hjørring Kommune til opgaven. Der er primært givet måltidsstøtte og støtte i forbindelse med motion og genoptræning samt støttende samtaler. Støtten er primært givet af socialrådgiveruddannet bostøtte-medarbejder. Der har næppe i udgangspunkt været tale et højt specialiseret tilbud, som defineret i dette skema – se også nedenfor. Borger har ikke ønsket et (specialiseret) botilbud.					

Angiv minimum et eksempel på, hvordan kommunen sammensætter et sammenhængende forløb ved hjælp af matrikelløse eller udkørende indsatser til den enkelte borger inden for målgruppen voksne med svære spiseforstyrrelser og med behov for højt specialiserede rehabiliteringsindsatser på det sociale område.

Støtte iværksættes på grundlag af anbefalinger fra behandlingspsykiatrien og udføres i samarbejde med og koordineres med behandlingssektoren.

- 2c Hvordan samarbejder kommunen om de højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og tilbud til målgruppen på det sociale område, herunder hvilke tværkommunale og tværregionale aftaler om samarbejde er der etableret?

	Ja	Nej	Ved ikke
Kommunen har indgået samarbejdsaftaler med andre kommuner i nordjylland		x	
Kommunen har indgået samarbejdsaftaler med kommuner i andre regioner		x	
Kommunen har indgået samarbejdsaftaler med Region Nordjylland		x	
Kommunen har indgået samarbejdsaftaler med andre regioner		x	
Kommunen har indgået andre samarbejdsaftaler med højt specialiserede tilbud		x	
Kommunen har indgået <i>andre</i> aftaler om målgruppen		x	
Beskriv samarbejdsaftalen(erne): (indhold, formål mv.):			
Uddybende bemærkninger: Der er ikke indgået specifikke aftaler i forhold til målgruppen. Der arbejdes iht. Sundhedsaftalen og bilateral aftale om fremskudt visitation i psykiatrien.			

3. UDFORDRINGER PÅ OMRÅDET

I socialstyrelsens oplæg henvises til udfordringer i forhold til at opretholde de højt specialiserede tilbud og indsatser målrettet borgere med svære spiseforstyrrelser. Udfordringerne gælder både udbuddet af antal tilbud og indsatser, og at indholdet i de tilbageværende tilbud indskrænkes. I det nedenstående bedes kommunen tage stilling til, om kommunen oplever udfordringer på området.

- 3a I hvilken grad opleves det, at udbuddet af højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser til børn og unge med svære spiseforstyrrelser er tilstrækkeligt til at dække kommunens behov?

Udfyld nedenstående skema i forhold til i hvilken grad udbuddet dækker kommunens behov efter skala fra 1-5, hvor 1=i mindst grad og 5= i højeste grad)

Angiv svar med ét X for hver af nedenstående kategorier	1	2	3	4	5	Ved ikke
Udbud af antal pladser					x	
Udbud af indsatser (indhold og faglighed)					x	
<i>Hvis kommunen svarer "1-2", uddyb da svar med beskrivelse af, hvor kommunen oplever, at behovet i mindre grad bliver dækket, eksempelvis ved nærmere specifikation af tilbudstype (§), hvilket indhold/faglighed der savnes m.v.</i>						

- 3b Opleves der andre udfordringer for børn og unge med svære spiseforstyrrelser?

Nej

3c. I hvilken grad oplever kommunen, at udbuddet af højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser til voksne med svære spiseforstyrrelser er tilstrækkeligt til at dække kommunens behov?

Udfyld nedenstående skema i forhold til i hvilken grad udbuddet dækker kommunens behov efter skala fra 1-5, hvor 1=i mindst grad og 5= i højeste grad)

Angiv svar med ét X for hver af nedenstående kategorier	1	2	3	4	5	Ved ikke
Udbud af antal pladser			x			
Udbud af indsatser (indhold og faglighed)			x			
<i>Hvis kommunen svarer "1-2", uddyb da svar med beskrivelse af, hvor kommunen oplever, at behovet i mindre grad bliver dækket, eksempelvis ved nærmere specifikation af tilbudstype (§), hvilket indhold/faglighed der savnes m.v.</i>						

3d Oplever kommunen andre udfordringer for voksne med svære spiseforstyrrelser? – Herunder også i relation til koordinationen med behandlingsmæssige indsatser i den regionale psykiatri.

Nej

4. FREMADRETTET SAMARBEJDE OM TILRETTELÆGGELSE OG KOORDINATION

4a. Planlægger kommunen nye tiltag (tilbud, indsatser eller lign.) til børn og unge med svære spiseforstyrrelser og med behov for højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser?

Sæt ét Kryds "X"

Ja		Nej	x	Ved ikke	
<i>Hvis ja, beskriv da hvilke nye tiltag:</i>					

4b. Planlægger kommunen ændringer såsom overtagelse af tilbud, afvikling af tilbud eller lignende til børn og unge med svære spiseforstyrrelser og med behov for højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser?

Sæt ét Kryds "X"

Ja		Nej	x	Ved ikke	
<i>Hvis ja, beskriv da hvilke ændringer:</i>					

4c. Planlægger kommunen nye tiltag (tilbud, indsatser eller lign.) til voksne med svære spiseforstyrrelser og med behov for højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser?

Sæt ét Kryds "X"

Ja		Nej	x	Ved ikke	
<i>Hvis ja, beskriv da hvilke nye tiltag:</i>					

4d. Planlægger kommunen ændringer såsom overtagelse af tilbud, afvikling af tilbud eller lignende til voksne med svære spiseforstyrrelser og med behov for højt specialiserede sociale rehabiliteringsindsatser?

Sæt ét Kryds "X"

Ja		Nej	x	Ved ikke	
<i>Hvis ja, beskriv da hvilke ændringer:</i>					

BILAG: VEJLEDENDE BEMÆRKNINGER TIL SPØRGSMÅL I SPØRGESKEMA VEDRØRENDE DEN CENTRALE UDMELDING OM BØRN, UNGE OG VOKSNE MED SVÆRE SPISEFORSTYRRELSER

SPØRGSMÅLSGRUPPE 1: MÅLGRUPPEN

- ▶ Betegnelsen svære spiseforstyrrelser afgrænses til anorexia nervosa (anoreksi) og bulimia nervosa (bulimi) både i typiske og atypiske former.
- ▶ Målgruppen af borgere med svære spiseforstyrrelser afgrænses ud fra en række sundhedsfaglige kriterier kombineret med borgernes funktionsevnenedsættelse og behov for en højt specialiseret social rehabiliteringsindsats.
- ▶ De områder der for målgruppen vil være påvirket omfatter **for børn og unge** følgende:
  - Sundhedsforhold
  - Skoleforhold og læring
  - Fritidsforhold og venskaber
  - Udvikling og adfærd
  - Familieforhold
- ▶ Mere specifikt kan de funktionsnedsættelser som **børn og unge** i målgruppen for den centrale udmelding *kan* have, omfatte:
  - Ambivalens i forhold til at opnå bedring og slippe spiseforstyrrelsen
  - Vanskeligheder ved at spise den rette mængde mad uden at over- eller underspise
  - Vanskeligheder ved at håndtere komobide psykiske og eller fysiske lidelser
  - Kognitive vanskeligheder som følge af meget lav eller svingende vægt
  - Vanskeligheder ved at deltage i sociale aktiviteter der bryder hverdagens struktur
  - Manglende evne til at opretholde eller genoptage kontakt med venner
  - Begrænset deltagelse i sociale aktiviteter der ikke er relateret til spiseforstyrrelsesmiljøet
  - Forsinket eller manglende fysisk udvikling
  - Forvrænget kropsopfattelse som medfører vanskeligheder med at gå i bad, klæde sig på og udføre anden personlig pleje og/eller hygiejne
  - Højt konfliktniveau og/eller dårlig trivsel i familien fordi spiseforstyrrelsen fylder meget

Ovenstående er kun eksempler for yderligere vedr. funktionsevnenedsættelser for børn og unge med svære spiseforstyrrelser jf. den centrale udmelding side 8
- ▶ De områder der for målgruppen vil være påvirket omfatter for **voksne** følgende:
  - Egenomsorg
  - Praktiske opgaver i hjemmet
  - Socialt liv
  - Samfundsliv
  - Kommunikation
  - Sundhed
  - Mobilitet
- ▶ Mere specifikt kan de funktionsnedsættelser som **voksne** i målgruppen for den centrale udmelding *kan* have, omfatte:
  - Ambivalens ift. at opnå bedring og slippe spiseforstyrrelsen
  - Vanskeligheder ved at kunne spise den rette mængde mad, uden at over- eller underspise
  - Hyppig kompenserende adfærd, fx overdreven motion, opkast, brug af afføringsmidler, selvskade
  - Forvrænget kropsopfattelse som medfører vanskeligheder med at gå i bad, klæde sig på og udføre anden personlig pleje
  - Vanskeligheder ved at klare daglige gøremål relateret til mad, fx at skrive en relevant indkøbsliste
  - Overoptaget af praktiske opgaver i hjemmet, fx at lave budgetter
  - Begrænset social støtte fra netværk, fx fordi netværket er drænet for over-skud efter at have været tæt på borgeren under et langt sygdomsforløb
  - Usikre boligforhold på grund af langvarig indlæggelse, ødelagt økonomi el.
  - Manglende redskaber til at håndtere konflikter
  - Vanskeligheder ved at anerkende og håndtere de fysiske følgevirkninger af spiseforstyrrelsen

Ovenstående er kun eksempler for yderligere vedr. funktionsevnenedsættelser for voksne med svære spiseforstyrrelser jf. den centrale udmelding side 9
- ▶ **Ovenstående kriterier skal tillige være kombineret med et BEHOV FOR EN HØJT SPECIALISERET SOCIALT REHABILITERENDE INDSATS**
- ▶ **Eksklusionskriterier** for målgruppen er:
  - Borgere med en kombination af svære spiseforstyrrelser og infantil autisme, atypisk autisme eller en gennemgribende udviklingsforstyrrelse inden for autismspektret (Bemærk, at borgere med svære spiseforstyrrelser og mildere former for autisme *ER* omfattet af målgruppen – det kan eks. være Aspergers Syndrom)
  - Borgere der lider af tvangsoverspisning (Binge Eating Disorder, BED).
  - Målgruppen har *ikke* behov for en højt specialiseret rehabiliterende indsats
  - Målgruppen har *ikke* en svær spiseforstyrrelse dvs. grad 1-2 jf. nedenstående

- Målgruppen for den centrale udmelding **skal** have en **svær** spiseforstyrrelse dvs. en spiseforstyrrelse i grad 3, 4 og 5 jf. nedenstående tabeller:

Sygdommens alvorlighed	Grad 1	Grad 2	Grad 3	Grad 4	Grad 5	
Let AN/ ----- middelsvær AN ----- Livstruende AN						
Behandlingsform	Ambulant		Intensiv ambulant	Daghospital/ indlæggelse	Indlæggelse	Tvangs-indlæggelse
Medicinske komplikationer	Medicinsk stabil – således at omfattende somatisk monitorering ikke er nødvendig		Medicinsk stabil, således at iv-drop, sondeernæring, daglige laboratorieundersøgelser m.v. ikke er nødvendige	<ul style="list-style-type: none"> ▪ puls<40 ▪ BT<90/60 ▪ K+<3 m.ækv/l ▪ lever/nyre- påvirkning 		
Sucidaltruet	Nej	Nej	Evt. tanker	Tanker, planer, men ikke impulser	Planer/impuls	
Vægt i % af normal	>85%	>80%	> 75%	< 85%	< 75%	
Psykologisk indsigt	God	Rimelig	Delvis	Dårlig	Dårlig	
Motivation for behandling	God	Rimelig	Delvis	Dårlig	Dårlig	
Evne til at spise normalt/tage på	Selvhjulpen	Selvhjulpen med psykologisk støtte	Behøver struktur	Overvågning nødvendig under spisning	Tæt observation eller sondeernæring	
Evne til at bekæmpe · Obsessive tanker	God	Rimelig	Delvis bevaret: Ego-syntone slankeplaner > 3 t/dag Samarbejde muligt	Dårlig: Ego-syntone slankeplaner 4-6 t/dag. Samarbejde kun muligt i meget struktureret miljø	Meget dårlig: Vedvarende ego-syntone slankeplaner. Stort set ingen samarbejds-evne	
· tvangsmotion	God	Rimelig	Behøver struktur / hjælp	Struktur og overvågning nødvendig	Struktur og kontant overvågning nødvendig	
· opkastninger	God	Rimelig	Behøver struktur / hjælp	Struktur og overvågning nødvendig	Kontant overvågning nødvendig	
· udrensning	God	Rimelig	Behøver hjælp	Struktur og overvågning ved måltider og toiletbesøg nødvendig	Konstant overvågning ved måltider og toiletbesøg nødvendig	
Omgivelsernes støtte/stress	Netværket yder den nødvendige støtte		Netværket yder delvist den nødvendige støtte		Alvorlige hjemlige problemer, evt. overgreb. Ingen social støtte; bor evt. alene.	
Komorbiditet	Psykiatrisk komorbiditet kan have betydning for behandlingsniveauet <i>Nedenstående er vejledende</i>					
▪ misbrug	-	-	-	-	+	+
▪ depression	-	(+)	-	+	+	+
▪ angst	-	(+)	-	+	+	+
▪ personlighedsforstyrrelse	-	-	-	+	+	+

Sundhedsstyrelsens vejledende kriterier vedr. anoreksi

Sundhedsstyrelsens vejledende kriterier vedr bulimi

Sygdommens alvorlighed	Grad 1	Grad 2	Grad 3	Grad 4	Grad 5
Let BN/ ----- middelsvær BN -----Livstruende BN					
Behandlingsform	Ambulant	Intensiv ambulant	Daghospital/ Indlæggelse	Indlæggelse	Tvangs-indlæggelse
Medicinske komplikationer	Medicinsk stabil- således at omfattende somatisk monitorering ikke er nødvendig		Ja, hvis tæt monitorering, observation eller behandling er nødvendig	<ul style="list-style-type: none"> ▪ K + <3 m.ækv/l ▪ lever/nyre-påvirkning ▪ Forlænget QT interval 	
Suicidaltruet	Nej	Nej	Evt. tanker	Tanker, planer, men ikke impulser	Planer/impuls
Psykologisk indsigt	God	Rimelig	Delvis	Dårlig	Dårlig
Motivation for behandling	God	Rimelig	Delvis	Dårlig	Dårlig
Evne til at spise normalt	Selvhjulpen	Selvhjulpen med støtte	Behøver støtte og struktur	Behøver støtte, struktur og overvågning ved måltider og toiletbesøg	Behøver konstant overvågning
Hyppighed af					
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Overspisning ▪ Opkastning 	< 2/ uge	≥ 2/uge, men ikke dagligt	Op til 2 gange dagligt	≥ 3/dag
Omgivelsernes støtte/stress	Netværket yder den nødvendige støtte		Netværket yder delvist den nødvendige støtte	Alvorlige hjemlige problemer, evt overgreb. Ingen social støtte; bor evt. alene.	
Komorbiditet					
Psykiatrisk komorbiditet kan have betydning for behandlingsniveauet					
<i>Nedenstående er vejledende</i>					
▪ misbrug	-	-	-	+	+
▪ depression	-	(+)	+	+	+
▪ angst	-	(+)	+	+	+
▪ personlighedsforstyrrelse	-	-	+	+	+

SPØRGSMÅLSGRUPPE 2: HØJT SPECIALISEREDE INDSATSER OG TILBUD

- ▶ Den centrale udmelding omfatter de højt specialiserede rehabiliterende indsatser og tilbud på det sociale område. Det kan enten bestå af indsatser på et "matrikelbundet" tilbud eller bestå af en eller flere "matrikelløse" indsatser.
  - En matrikelløs indsats er en højt specialiseret social rehabiliteringsindsats individuelt tilrettelagt for den enkelte borger og sammensat af delindsatser med udgangspunkt i borgerens behov og ønsker. Kan leveres af kommunen selv, af udkørende teams eller som ambulante ydelser, eller en kombination heraf.
- ▶ En højt specialiseret social indsats er rettet mod målgrupper, der er meget små, og hvor der er meget begrænset underlag for at opbygge specialiseret viden, eller målgrupper, hvor der er kompleksitet i problemstillingen eller flerhed af problemstillinger, som kræver faglig specialviden, herunder tværfaglig viden.
- ▶ Elementer der karakteriserer højt specialiserede indsatser og tilbud til borgere med svære spiseforstyrrelser:
  - Højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og tilbud på det sociale område bygger på aktuelt bedste viden:
  - Højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og tilbud koordineres på tværs af sektorer, så der sikres et sammenhængende og koordineret forløb
  - Højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og tilbud på det sociale område kan foregå i borgerens hjem og/eller

---

uden for borgerens hjem. Uden for borgerens hjem er der særlig opmærksomhed på, at stedet skal være passende i forhold til borgere med svære spiseforstyrrelses behov.

- ▶ Fagprofessionelle i højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og tilbud på det sociale område har følgende kompetencer:
  - Specialiseret faglig viden om spiseforstyrrelser og komorbiditet. De bør endvidere modtage løbende supervision og kompetenceudvikling.
  - Beskæftiger sig størstedelen af deres arbejdstid med fagområdet svære spiseforstyrrelser
  - Har viden om, hvordan målgruppen bedst håndteres i form af støtte og udvikling.
  - Har særlige kompetencer i forhold til at indgå i relationsarbejde med målgruppen og deres pårørende.
  - Har kompetencer til at koordinere og kommunikere med den regionale psykiatri, pårørende samt andre aktører i forhold til tilrettelæggelse af forløbet

- ▶ Derudover gælder der særligt for **fagprofessionelle, der arbejder med børn og unge** i højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og -tilbud på det sociale område:
  - Har særlig faglig og erfaringsmæssig viden i forhold til at kunne arbejde rehabiliterende med familier, der har børn med svære spiseforstyrrelser (se nationale retningslinjer for beskrivelse af indsatsen for familieintervention).
  - Har særlig viden om, hvordan uhensigtsmæssige familieforhold kan komme til udtryk i familier, hvor barnet eller den unge har en svær spiseforstyrrelse.
  - Har særlig viden om børns og unges mistrivsel og skal have blik for, hvornår det er nødvendigt at underrette kommunen om, at et barns trivsel eller udvikling er i fare jf. servicelovens § 153.
  - Har særlige faglige og organisatoriske kompetencer i forhold til at kunne igangsætte, gennemføre og følge op på forløb, hvor barnet eller den unge vender tilbage til skole eller uddannelse.

SPØRGSMÅLSGRUPPE 3: UDFORDRINGER PÅ OMRÅDET

- ▶ Socialstyrelsen oplister følgende tendenser på området, som de vurderer giver anledning til bekymring for udviklingen på området:
  - Der er et stigende antal indlæggelser i den regionale psykiatri af borgere med spiseforstyrrelser
  - Der er et stigende antal ambulante behandlinger i psykiatrien af borgere med spiseforstyrrelser.
  - Andelen af borgere med spiseforstyrrelser, der indlægges igen, er høj, hvilket giver anledning til at rette fokus på den samlede rehabiliteringsindsats samt koordinationen mellem social- og sundhedssektoren.
  - Udviklingstendenserne tegner samlet et billede af, at et stigende antal borgere bliver behandlet i den regionale psykiatri på grund af spiseforstyrrelse. Det betyder alt andet lige, at der sideløbende og efterfølgende må forventes et stigende behov for højt specialiserede rehabiliteringsindsatser og -tilbud på det sociale område

---

SPØRGSMÅLSGRUPPE 4: TILRETTELÆGGELSE OG KOORDINATION

- ▶ Socialstyrelsen ønsker med den centrale udmelding at skabe grundlag for en dialog med kommunerne om tilrettelæggelse af den højt specialiserede indsats for målgruppen børn, unge og voksne med svære spiseforstyrrelser

  - ▶ Den Administrative Styregruppe vil på baggrund af kommunernes besvarelse af hele spørgeskemaet drøfte udfordringerne på området og formulere et fælles svar til Socialstyrelsen om samarbejdet i Nordjylland om området.

  - ▶ Kommunen bedes på den baggrund anføre, hvis der er særlige forhold eller overvejelser, man ønsker at gøre opmærksom på i forhold til det fremadrettede samarbejde i Nordjylland om at sikre forsyningen af højt specialiserede indsatser og tilbud til borgere med svære spiseforstyrrelser.
-